

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR	13
TABLO LİSTESİ	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR; ZARAR, FAİZ, BORÇLU TEMERRÜDÜ VE ENFLASYON

Ş1. ZARAR KAVRAMI VE ZARAR TÜRLERİ	19
I. ZARAR KAVRAMI	19
II. ZARAR TÜRLERİ	21
A. Maddi Zarar- Manevi Zarar	22
1. Maddi Zarar	22
a. Genel Olarak	22
b. Maddi Zararın Unsurları	25
aa. Malvarlığı	25
bb. Malvarlığının Eksilmesi	27
cc. Eksilmenin İrade Dışı Olması	32
2. Manevi Zarar	34
a. Genel Olarak	34
b. Manevi Zararın Unsurları	34
aa. Şahıs Varlığı	34
bb. Şahıs Varlığında Eksilmenin Meydana Gelmesi	35
cc. Eksilmenin İrade Dışı Olması	37
c. Manevi Zararın Tazmin Edilmesinin Amacı	38
d. Manevi Zararın Tazmin Edilmesinin Amacını Açıklayan Görüşler	39
aa. Giderim (Telafi) Görüşü	39
bb. Tatmin Görüşü	40

B. Müspet Zarar- Menfi Zarar	41
1. Müspet Zarar	41
2. Menfi Zarar	44
§2. FAİZ KAVRAMI, FAİZİN İKTİSADİ VE HUKUKÎ NİTELİĞİ İLE FAİZİN TÜRLERİ.....	46
I. FAİZ KAVRAMI	46
II. FAİZİN İKTİSADİ VE HUKUKÎ NİTELİĞİ	48
A. Faizin İktisadi Niteliği	48
1. Klasik Faiz Teorisi	48
2. Keynesyen Faiz Teorisi	49
3. Böhm- Bawerk ve Fisher	50
B. Faizin Hukukî Niteliği.....	50
III. FAİZİN TÜRLERİ	54
A. Kapital Faizi	54
B. Temerrüt Faizi	55
§3. BORÇLU TEMERRÜDÜ	56
I. BORÇLU TEMERRÜDÜNÜN ŞARTLARI.....	56
A. Borcun İfasının Mümkün Olması.....	56
B. Borcun Muaccel Olması	59
C. Alacaklının İhtarda Bulunması	63
1. Genel Olarak	63
2. İhtar Şartının Aranmadığı Hâller	66
3. Tarafların Sözleşmeyle İhtar Koşulunu Kaldırması.....	67
4. Özel Düzenlemenin Bulunması	67
5. Sözleşmede İfa Gününün Kararlaştırılması	68
6. İfa Günü Belirleme Konusunda Taraflardan Birinin Yetkili Kılınması.....	69
7. Dürüstlük Kuralı Nedeniyle İhtarın Gerekli Olmaması	70
8. Haksız Fiil ve Sebepsiz Zenginleşmede Özel Durum.....	72
9. Alacaklının İfayı Kabule Hazır Olması	72
10. Borçlunun İfadan Kaçınma Hakkının Bulunmaması	73
II. BORÇLU TEMERRÜDÜNÜN SONUÇLARI	73
A. Borçlu Temerrüdünün Genel Sonuçları	73
1. Aynen İfayı Talep Hakkı.....	74
2. Gecikme Tazminatı Talep Hakkı	74
3. Beklenmedik Hâlden Sorumluluk.....	76

B.	Temerrüdün Para Borçlarına Özgü Sonuçları	79
1.	Temerrüt Faizi	79
2.	Munzam Zarar	85
Ş4.	ENFLASYON KAVRAMI VE ENFLASYONUN TÜRLERİ	86
I.	ENFLASYONUN TANIMI	88
II.	ENFLASYONUN TÜRLERİ	89
A.	Kaynağına Göre Enflasyon Türleri	89
1.	Talep Enflasyonu	89
2.	Maliyet Enflasyonu	90
3.	Fiyat Enflasyonu	90
4.	Yapısal Enflasyon	91
B.	Fiyatların Artış Hızına Göre Enflasyon	91
1.	İlımlı (Sürünen) Enflasyon	91
2.	Yüksek Oranlı Enflasyon	92
3.	Hiperenflasyon	92

İKİNCİ BÖLÜM

MUNZAM ZARAR KAVRAMI, MUNZAM ZARARIN HUKUKİ NİTELİĞİ, BENZER KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI VE TALEP EDİLMESİNİN ŞARTLARI

Ş1.	MUNZAM ZARAR KAVRAMI	95
Ş2.	MUNZAM ZARARIN HUKUKİ NİTELİĞİ VE BENZER KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI	97
I.	MUNZAM ZARARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	97
II.	MUNZAM ZARARIN BENZER KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI	101
A.	İfaya Eklenen Cezai Şart	101
B.	Gecikme Zararı	103
Ş3.	MUNZAM ZARARIN TALEP EDİLMESİNİN ŞARTLARI	104
I.	BİR PARA BORCUNUN BULUNMASI	104
A.	Para Kavramı	105
B.	Paranın Özellikleri	105
1.	Taşınabilirlik	105
2.	Dayanıklılık	106
3.	Bölünebilirlik	106
4.	Standart Olma	106
5.	Genel Kabul Görme	107

6. Taklit Edilememe	110
7. Zaman İçinde Değer Kaybetmeme.....	111
C. Paranın İşlevleri.....	111
1. Değişim Aracı Olma İşlevi.....	112
2. Değer Ölçme ve Ödemelerin Standart Ölçüsü Olma İşlevi.....	113
3. Değer Biriktirme Aracı Olma İşlevi	113
4. Değer Yaratma İşlevi	114
D. Para Borcu Kavramı.....	114
II. BORÇLUNUN TEMERRÜDE DÜŞMESİ.....	120
III. ALACAKLININ TEMERRÜT FAİZİNİ AŞAN BİR ZARARA UĞRAMASI.....	120
IV. UYGUN İLLİYET BAĞI.....	121
V. BORÇLUNUN TEMERRÜDE DÜŞMEDE KUSURLU OLMASI	123
§4. UYGULAMADA SIKLIKLA KARŞILAŞILAN MUNZAM ZARAR KALEMLERİ	126
I. ALACAĞA ULAŞMAK İÇİN YAPILAN MASRAFLAR	127
II. DİĞER HUKUKİ İLİŞKİLERİN İHLÂLİ NEDENİYLE OLUŞAN ZARARLAR	133
III. ÖDENMEYEN ALACAĞIN İKAMESİ İÇİN YAPILAN HARCAMALAR.....	134
IV. MAHRUM KALINAN KAZANÇ KAYIPLARI.....	139
V. DÖVİZ BORÇLARINDA KUR FARKINDAN KAYNAKLANAN ZARARLAR	143

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PARANIN DEĞER KAYBININ MUNZAM ZARAR OLARAK TALEP EDİLİP EDİLEMeyeceĞİ MESELESİ, ZAMANAŞIMI VE MUNZAM ZARAR TALEBİNİN SAKLI TUTULMASI

§1. PARANIN DEĞER KAYBININ MUNZAM ZARAR OLARAK TALEP EDİLİP EDİLEMeyeceĞİ MESELESİ.....	149
I. GENEL OLARAK	149
II. MUNZAM ZARARA İLİŞKİN ÖĞRETİDEKİ GÖRÜŞLER.....	149
A. Paranın Değer Kaybının Munzam Zarar Olarak Talep EdilemeyeceĞi Yönündeki Görüşler	149
1. Ernst'ın Görüşü	149
2. Altaş'ın Görüşü.....	150
3. Akçaal'ın Görüşü	153
B. Paranın Değer Kaybının Munzam Zarar Olarak Talep EdilebileceĞi Yönündeki Görüşler	156
1. Buz'un Görüşü.....	156
a. Olması Gereken Hukuk Bakımından (De Lege Ferenda) Çözüm Önerileri	157

b. Olan Hukuk Bakımından (De Lege Lata) Çözüm Önerileri	160
2. Barlas'ın Görüşü	164
3. Karayalçın'ın Görüşü	166
4. Kılıçoğlu'nun Görüşü	168
5. Ayrancı'nın Görüşü	169
a. Normal Enflasyon Dönemlerinde	171
b. Yüksek Enflasyon Dönemlerinde	172
6. Günergök'ün Görüşü	174
7. Albaş'ın Görüşü	176
8. Keser'in Görüşü	178
III. ANAYASA MAHKEMESİ'NİN MUNZAM ZARARA İLİŞKİN GÖRÜŞÜ	180
A. Paranın Değer Kaybının Hangi Nispetten Sonra Mülkiyet Hakkına Müdahale Teşkil Ettiği Hususundaki Görüş	180
B. Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Görüş	183
C. Görevden Uzaklaştırma Gibi Nedenlerle Yapılan Maaş Kesintisinin İadesi Hususundaki Görüş	188
D. Değer Kaybının İspatında Somut İspatın Aranması Geremediği Yönündeki Görüş	191
E. Anayasa Mahkemesi'nin Somut Norm Denetimi Çerçevesinde Verdiği Kararlar	202
IV. YARGITAY'IN MUNZAM ZARARIN İSPATINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	205
A. Somut İspatı Zorunlu Olarak Gören Kararlar	205
1. Genel Olarak	205
2. Uygulamada Sıklıkla Karşılaşılan ve Yargıtay'ın Somut İspatı Kriterini Aradığı Uyuşmazlıklara İlişkin Örnek Kararlar	209
a. Kamulaştırmaz El Atmaya İlişkin Kararlar	209
b. Hukukî El Atmaya İlişkin Kararlar	210
c. Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesine İlişkin Kararlar	211
d. Taşınmaz Satışına İlişkin Kararlar	213
e. İş Hukukuna İlişkin Kararlar	214
f. Tapu Kaydının Yanlış Tutulmasına İlişkin Kararlar	215
B. Soyut İspatı Yeterli Gören Kararlar	217
a. Genel Olarak	218
b. Uygulamada Sıklıkla Karşılaşılan ve Yargıtay'ın Soyut İspatı Kriterini Aradığı Uyuşmazlıklara İlişkin Örnek Kararlar	220

aa. Hukuken Geçersiz Sözleşmelere İlişkin Kararlar	220
bb. Vekâletin Kötüye Kullanılmasına İlişkin Karar	223
cc. Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesine İlişkin Kararlar	224
dd. Diğer Uyuşmazlıklara İlişkin Kararlar	226
C. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulu Kararı.....	229
D. Yargıtay'ın Diğer Bazı Konularda Paranın Değer Kaybına İlişkin Yaklaşımı	230
1. Nemalandırma Yükümlülüğüne İlişkin Kararlar	230
2. Zapta Karşı Tekeffül Hususundaki Kararlar	233
V. GÖRÜŞLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KONUYA DAİR GÖRÜŞÜMÜZ.....	236
§2. MUNZAM ZARAR TALEBİNİN SAKLI TUTULMASI	256
§3. ZAMANAŞIMI	257
SONUÇ.....	261
KAYNAKÇA.....	265